

EVROPSKI PARLAMENT

2004



2009

Dokument zasedanja

A6-0050/2009

13.2.2009

POROČILO

o prihodnosti skupnega evropskega azilnega sistema
(2008/2305(INI))

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Poročevalec: Giusto Catania

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
MNENJE ODBORA ZA RAZVOJ	11
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	14

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o prihodnosti skupnega evropskega azilnega sistema (2008/2305(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 63(1) in (2) Pogodbe o EU,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Ženevske konvencije iz leta 1951 o statusu beguncev in dodatnega protokola k tej konvenciji iz leta 1967,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države¹,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil² (direktiva o pogojih za sprejem),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2005/85/ES z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah³ (direktiva o azilnem postopku),
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite⁴,
- ob upoštevanju poročila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o uporabi Direktive 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil (KOM(2007)0745),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. aprila 2005 o Lampedusi⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. aprila 2006 o razmerah v begunskih taboriščih na Malti⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. junija 2007 o azilu: sodelovanje v praksi in kakovost odločanja na področju skupnega evropskega azilnega sistema⁷,

¹ UL L 50, 25.2.2003, str. 1.

² UL L 31, 06.02.2003, str. 18.

³ UL L 326, 13.12.2005, str. 13.

⁴ UL L 304, 30.09.2004, str. 12.

⁵ UL C 33 E, 9.2.2006, str. 598.

⁶ UL C 293 E, 02.12.2006, str. 301.

⁷ UL C 146 E, 12.06.2008, str. 364.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. septembra 2008 o oceni dublinskega sistema¹,
 - ob upoštevanju poročil Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve o obiskih v različnih centrih za pridržanje, da bi se preverili pogoji sprejema,
 - ob upoštevanju sodbe Sodišča Evropskih skupnosti z dne 6. maja 2008 v zadevi C 133/06, Evropski parlament proti Svetu Evropske unije², o tožbi za razveljavitev direktive št. 2005/85/ES o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah, predvsem za razveljavitev določb direktive o postopku sprejetja in spremembi skupnih najosnovnejših seznamov varnih držav članic,
 - ob upoštevanju Evropskega pakta o priseljevanju in azilu, ki ga je Evropski svet sprejel 16. oktobra 2008 in katerega četrti cilj je „zgraditi Evropo azila“,
 - ob upoštevanju člena 45 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenja Odbora za razvoj (A6-0050/2009),
- A. ker so zakonodajni instrumenti prve faze vzpostavitve skupnega evropskega azilnega sistema omogočili sprejetje skupnih minimalnih standardov, ne pa tudi enakih pogojev dostopa do zaščite na celotnem ozemlju Unije, zaradi česar še vedno prihaja do naknadnega gibanja in večkratnih prošenj,
- B. ker utegnejo biti zaradi meril o državi prvega vstopa v okviru dublinskega sistema nekatere države članice, zlasti tiste, ki so na zunanji meji EU, nesorazmerno obremenjene zgolj zaradi svoje izpostavljenosti geografske lege, in ker ima to škodljive posledice tako za države članice kot za prosilce za azil,
- C. ker ocena Komisije razkriva, da je moralo leta 2005 trinajst mejnih držav članic obravnavati rastoče izzive, ki izhajajo iz dublinskega sistema,
- D. ker Komisija v svojem poročilu o oceni direktive o pogojih za sprejem navaja resne težave pri izvajanju direktive, zlasti v zaprtih centrih in na tranzitnih območjih, kar so lahko med svojimi številnimi obiski neposredno ugotovile parlamentarne delegacije,

Splošne ugotovitve

1. ugotavlja, da je v zadnjem letu po vsem svetu število beguncev naraslo na več kot 12 milijonov, število notranje razseljenih oseb pa na 26 milijonov; v zvezi s tem podpira vzpostavitev skupnega evropskega azilnega sistema in pozdravlja načrt azilne politike, ki ga je pripravila Komisija in služi kot načrt za dokončanje skupnega evropskega azilnega sistema;
2. obžaluje, da se zaradi spremembe pravne podlage, do katere bo prišlo z začetkom veljavnosti lizbonske pogodbe, načrtuje odložitev roka za dokončanje druge faze skupnega evropskega azilnega sistema – s tem naj bi se odpravile neprimerne razlike med

¹ Sprejeta besedila na ta dan, P6_TA-PROV(2008)0385.

² UL C 158, 21.6.2008, str. 3.

azilnimi sistemi držav članic – v leto 2012;

3. opozarja, da v posameznih državah članicah stopnje priznavanja kandidatov za status begunca za državljane nekaterih tretjih držav nihajo od približno 0 % do 90 %;
4. poudarja, da mora uskladitev standardov za skupni azilni postopek in enoten azilni status privedi do visoke ravni zaščite v celotni Uniji ter ne sme temeljiti na najmanjšem skupnem imenovalcu, saj tako skupni azilni sistem ne bi imel dodane vrednosti;
5. obžaluje, da je bil koncept instituta azila, ki je pomemben del demokracije in zaščite človekovih pravic, v zadnjih letih resno spodkopan; ponovno poudarja potrebo po polnem spoštovanju pravic in potreb prosilcev za azil ter načela nevračanja;
6. opozarja, da bi morala EU na zunanjih mejah zagotoviti mehanizme za prepoznavanje prosilcev za azil in omogočiti osebam, ki imajo pravico do mednarodne zaščite, dostop do njenega ozemlja, tudi v okviru dejavnosti nadzora svojih zunanjih meja;
7. pozdravlja dejstvo, da je Komisija opredelila dostop do zaščite osebam, ki jo potrebujejo, kot enega od pglavitnih ciljev skupnega evropskega azilnega sistema;
8. poziva Evropsko agencijo za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic Evropske Unije (Frontex), naj zagotovi natančne podatke o številu prosilcev za azil, ki so bili kot taki prepoznani med njenimi operacijami, in o usodi oseb, ki so bile med temi operacijami prestrežene in vrnjene v državo tranzita ali izvora; poziva Komisijo, naj vloži predlog za revizijo mandata agencije Frontex, da se izrecno navede, da so vprašanja zaščite in človekovih pravic sestavni del upravljanja zunanjih meja EU;
9. pozdravlja dejstvo, da Komisija priznava potrebo po zagotavljanju skladnosti z drugimi politikami, ki vplivajo na mednarodno zaščito; zato poziva Komisijo, naj podpre in sproži pobude za revizijo in prilagoditev vseh politik in postopkov za upravljanje meja, kot sta agencija Frontex in evropski sistem nadzorovanja meja (EUROSUR), da se beguncem zagotovi dostop do zaščite v EU in se na zunanjih mejah EU doseže polno spoštovanje načela nevračanja; poleg tega poudarja, da je dolžnost nudenja pomoči, kakor je zapisana v Konvenciji Združenih narodov o mednarodnem pomorskem pravu (UNCLOS), pravno zavezujoča za države članice, EU in agencijo Frontex;

Izboljšanje obstoječe zakonodaje

10. pozdravlja dejstvo, da je Sodišče Evropskih skupnosti v svoji sodbi C-133/06 z dne 6. maja 2008 razveljavilo člen 29(1) in (2) ter člen 36(3) direktive o azilnem postopku, ki sta obravnavala sprejetje in spremembo skupnega najosnovnejšega seznama varnih držav izvora ter skupnega seznama varnih tretjih držav;
11. pozdravlja pozitivne izkušnje nekaterih držav članic, kjer se prosilce za azil – po predložitvi njihove prošnje za mednarodno zaščito – sprejme v ustanove, ki so odprte in v celoti vključene v lokalne skupnosti;
12. meni, da so prosilci za azil ranljive osebe, za katere je treba zagotoviti primerne pogoje za sprejem; opozarja, da zaporniško okolje v nobenem primeru ne more pomagati pri

premagovanju travmatičnih izkušenj, ki so jih preživel v državah izvora ali med potjo v Evropo;

13. pozdravlja določbe, omenjene v zadnjih predlogih Komisije, da države članice osebe ne bodo pridržale samo zato, ker je zaprosila za mednarodno zaščito; meni, da se prosilcev za azil, glede na njihov izrazito ranljiv položaj, načeloma ne bi smelo pridržati;
14. obžaluje, da se prosilce za azil po nezakonitem vstopu na ozemlje v več državah članicah še vedno pridržijo, in zato pozdravlja vključitev postopkovnih jamstev v zvezi s pridržanjem v direktivo o pogojih za sprejem; v zvezi s tem meni, da bi morale biti pridržanje prosilcev za azil možno le v zelo jasno določenih izjemnih okoliščinah in da bi morali za takšno pridržanje veljati načeli nujnosti in sorazmernosti, tako glede načina kot glede namena takšnega pridržanja; meni tudi, da bi moral imeti prosilec za azil, če je pridržan, pravico do pravnega sredstva pred nacionalnim sodiščem;
15. meni, da je treba natančneje opredeliti področje uporabe nove direktive o pogojih za sprejem, da se vanjo zajamejo centri za pridržanje, tranzitna območja, postopki na meji in osebe, premeščene v skladu z dublinskim sistemom;
16. pozdravlja, da je v direktivi o pogojih za sprejem vzpostavljen formalni sistem za takojšnje prepoznavanje ranljivih oseb, zlasti mladoletnikov brez spremstva, starejših oseb, ki so odvisne od pomoči drugih, invalidov, nosečih žensk, staršev samohranilcev z otroki in oseb, ki so bile žrtve travmatičnih izkušenj (mučenje, posilstvo ter psihično, fizično in spolno nasilje);
17. meni, da bi bilo treba oblikovati enoten postopek vlaganja prošelj za azil in enotne standarde za pridobitev statusa begunca ali statusa osebe, ki potrebuje mednarodno zaščito, pri čemer bi ti zajemali vse prošnje za „mednarodno zaščito“ (status begunca, subsidiarna in začasna zaščita);
18. pozdravlja načrt Komisije, da natančneje opredeli pogoje za odobritev subsidiarne zaščite, in predvsem njen predlog, da se ponovno preuči raven pravic in ugodnosti, ki se zagotovi upravičenim do tovrstne zaščite; to bi moralo zagotoviti večjo enakopravnost obravnave na višji ravni;
19. pozdravlja namero Komisije, da spremeni direktivo o azilnem postopku, in poudarja, da bi moral enotni azilni postopek zagotavljati jasne, enotne in razumne časovne okvire, v katerih bi organi odločali o prošnji za azil, s čimer bi se izognili dolgim in neupravičenim čakalnim dobam, ki imajo lahko negativne posledice za zdravje in dobro počutje prosilcev za azil; ponovno poudarja, da je treba o dodelitvi statusa begunca ali nadomestne zaščite vedno odločati za vsak primer posebej in da to odločanje nikoli ne sme biti omejeno na splošne ocene (npr. na podlagi državljanstva) ali izpolnjevanja pogojev (npr. v zvezi z razmerami glede človekovih pravic v državi izvora);
20. meni, da bi bilo priporočljivo zbrati informacije o državah izvora, ki so na voljo različnim državam članicam, in spodbuja Komisijo, naj okrepi svoja prizadevanja za vzpostavitev skupne baze podatkov; poudarja, da bi zbiranje in predložitev informacij o državah izvora ter upravljanje portala morali zagotoviti, da se vključijo poročila različnih priznanih strokovnjakov iz posameznih držav, da so informacije javno dostopne in ločene od tistih,

ki jih uporabljajo nosilci odločitev (da ostanejo nepristranske in se izognejo političnemu vplivu), ter da se pri zbiranju podatkov o izvornih državah vzpostavi pravično ravnovesje med vladnimi, nevladnimi in mednarodnimi viri;

21. pozdravlja prenovu dublinske uredbe¹ in predlagane določbe o mehanizmu za prekinitvev premeščanja v skladu z dublinskim sistemom, če bi obstajali pomisleki, da bi ta premeščanja utegnila prosilcem preprečiti uživanje ustreznih standardov zaščite v odgovornih državah članicah, zlasti kar zadeva pogoje za sprejem in dostop do azilnega postopka, pa tudi v primerih, ko bi ta premeščanja povečala obremenitev držav članic, ki se soočajo z nesorazmernim pritiskom, predvsem zaradi njihove geografske lega ali demografskih razmer; vseeno poudarja, da bi te določbe nazadnje predstavljale politično izjavo in ne bi bile učinkovit instrument za resno podporo državam članicam, če ne bi prišlo do uvedbe dvojnega obvezujočega instrumenta za vse države članice, ki bi zagotavljal naslednje:
- (a) napotitve uradnikov iz drugih držav članic pod okriljem evropskega urada za podporo prosilcem za azil, da bi pomagali tistim državam članicam, ki se soočajo s posebnimi in težavnimi razmerami;
- (b) shemo za premestitve upravičencev do mednarodne zaščite iz držav članic, ki se soočajo s posebnimi in težavnimi razmerami, v druge države, ob posvetovanju z Uradom visokega komisarja Združenih narodov za begunce in s pristankom upravičencev;
22. meni, da bi morali imeti prosilci za azil na podlagi spremenjene dublinske uredbe pravico, da se pritožijo na odločitev o premestitvi, in da bi takšna pritožba sodišča obvezovala, da po uradni dolžnosti preučijo potrebo po začasni prekinitvi izvajanja odločitve o premestitvi;

Upravne strukture

23. odločno podpira ustanovitev evropskega urada za podporo prosilcem za azil, ki bi moral tesno sodelovati z Uradom visokega komisarja Združenih narodov za begunce in z nevladnimi organizacijami, ki se posebej posvečajo vprašanju azila;
24. meni, da bi morala biti ena od nalog evropskega urada za podporo prosilcem za azil natančno analizirati preostale razlike med nacionalnimi azilnimi sistemi in tako prispevati k njihovemu izboljšanju;
25. meni, da bi morale dejavnosti evropskega urada za podporo prosilcem za azil vključevati razvoj smernic za podporo natančnejšemu ocenjevanju prošenj za azil, spodbujanje izmenjave dobre prakse, spremljanje izvajanja in uporabe ustrezne zakonodaje EU (podpora Komisiji pri opravljanju njene vloge varuha pogodb);
26. meni, da bi bilo treba praktično razmisliti o nadaljnji obravnavi tistih, ki so bili zaradi zavrnitve njihove prošnje za zaščito vrnjeni v državo izvora ali odhoda;

¹ Uredba Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države (UL L 50, 25.2.2003, str. 1).

27. odločno poziva Komisijo, naj si še naprej prizadeva za vzpostavitev skupnega evropskega programa za usposabljanje na področju azila, glede na to, da je kakovost sprejetih odločitev na tem področju neposredno povezana s kakovostjo usposabljanja in informiranja tistih, ki sprejemajo odločitve na nacionalni ravni; meni, da bi posvetovanje o pripravi programov usposabljanja z organizacijami civilne družbe, ki so posebej dejavne na tem področju, zagotovilo učinkovitost v teh zadevah;
28. meni, da bi morali imeti vsi nosilci odločanja enak dostop do strokovno in objektivno preverjenih informacij o državi izvora, kar je bistveno orodje za azilne organe in prizivna sodišča ter prosilce za azil, ki se zanašajo na to, da jim bodo te informacije v pomoč pri preverjanju njihove prošnje za mednarodno zaščito;
29. poudarja, da bi morali organi oblasti med obdobjem čakanja upoštevati različne potrebe prosilcev za azil, ki so v bolj ranljivem položaju, kot so otroci, invalidi in ženske, ter zagotoviti potrebno infrastrukturo;

Vključevanje upravičencev do mednarodne zaščite

30. priznava pomen vključevanja upravičencev do mednarodne zaščite, kar zadeva demokracijo, varnost in gospodarske vidike;
31. obžaluje, da pravila o določitvi države, odgovorne za pregled prošnje za azil, ki jih določa dublinski sistem, ne upoštevajo želje prosilca, in meni, da bi se morala pri tem določanju nekatera merila glede družinskih, kulturnih in jezikovnih vprašanj bolj upoštevati, da se spodbudi vključevanje prosilcev za azil;
32. poziva Svet, naj doseže dogovor o razširitvi področja uporabe Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas¹, da bi ta zajemala tudi begunce in upravičence do subsidiarne zaščite;
33. pozdravlja predlog Komisije iz direktive o pogojih za sprejem, da se prosilcem omogoči lažji dostop do trga dela, glede na to, da je njihova vključitev v poklicno življenje bistven pogoj za njihovo integracijo ter pomaga tudi pri razvijanju spretnosti, ki so koristne tako v času bivanja v državi gostiteljici kot v primeru vrnitve v državo izvora;
34. meni, da bi moral azilni sistem pri določanju odgovorne države članice olajšati vključevanje tako, da bi poleg drugih elementov upošteval socialno, kulturno in jezikovno ozadje ter priznaval končan študij, poklicne kvalifikacije in usposobljenost prosilcev za azil, ki ustrezajo gospodarskim potrebam države članice gostiteljice;
35. priporoča, da se ne razlikuje med pravicami beguncev in pravicami upravičencev do subsidiarne zaščite; zlasti vztraja, da je treba izboljšati dostop upravičencev do subsidiarne zaščite do socialnih in ekonomskih pravic, saj je to bistvenega pomena za njihovo integracijo;

Mehanizmi solidarnosti

¹ UL L 16, 23.01.2004, str. 44.

36. meni, da bi moral biti eden od ciljev skupnega evropskega azilnega sistema vzpostavitev učinkovitih mehanizmov solidarnosti, da se izboljšajo razmere v državah, kjer so tokovi prosilcev za azil največji ter imajo težave pri zagotavljanju primernih pogojev za sprejem, pri obravnavanju prošelj v predpisanih rokih in oblikah ali pri integraciji prosilcev, ki so dobili status beguncev;
37. meni, da solidarnosti ni mogoče omejiti na zagotavljanje finančnih sredstev, in poziva k učinkovitemu izvajanju mehanizmov notranjega preseljevanja in premeščanja na prostovoljni podlagi, kot je predvideno v evropskem paktu o priseljevanju in azilu; meni, da bi to omogočilo upravičencem do mednarodne zaščite, da jih sprejme država članica, ki ni tista, ki jim je to zaščito odobrila;
38. meni, da bi bilo treba preučiti možnost razširitve področja uporabe Direktive Sveta 2001/55/ES¹, da se omogoči sprejem še posebej za določene kategorije oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito za prehodno obdobje, tudi ko ne gre za množični prihod;
39. spodbuja sestavo skupin strokovnjakov na področju azila pod okriljem prihodnjega urada za podporo prosilcem za azil, ki bi lahko pomagale državam članicam, ki se soočajo z nenadnim in množičnim prihodom prosilcev za azil in tega ne morejo obvladati;
40. poziva Komisijo, naj preuči možnost oblikovanja evropskega mehanizma za prenos mednarodne zaščite – pod nadzorom prihodnjega urada za podporo prosilcem za azil –, da se beguncem na njihovo zahtevo omogoči gibanje v Evropi in s tem razbremeni nekatere države članice;
41. pozdravlja namen Komisije, da izvede študijo o načinih za izboljšanje finančne solidarnosti v Uniji, in z veseljem pričakuje predloge, ki bodo pripravljene v zvezi s tem;
42. podpira sporazume o nadzoru meja med nacionalnimi organi, Uradom visokega komisarja Združenih narodov za begunce in nevladnimi organizacijami v EU ter dodelitev sredstev v ta namen iz sklada EU za zunanje meje;

Sodelovanje s tretjimi državami

43. poudarja, da bi moral biti skupni evropski azilni sistem popolnoma usklajen s cilji in dejavnostmi na področju zaščite beguncev v okviru instrumentov EU za sodelovanje z državami v razvoju (kot so Evropski razvojni sklad, instrument za razvojno sodelovanje, evropski sosedski in partnerski instrument ter evropski instrument za demokracijo in človekove pravice) ter sporazumov in partnerstev med EU in državami v razvoju (kot sta sporazum iz Cotonouja in strateško partnerstvo EU-Afrika);
44. soglaša z mnenjem Komisije, da je azil sestavni del razvojnega sodelovanja s tretjimi državami in ne orodje za obvladovanje kriz; ponovno poudarja, da lahko razvojno sodelovanje, zlasti preprečevanje kriz, spremljanje človekovih pravic, preoblikovanje konfliktov in vzpostavljanje miru, služi kot sredstvo za preprečevanje razseljevanja; zato

¹ Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

poudarja, da mora biti skupni evropski azilni sistem tesno povezan z evropskimi razvojnimi in človekoljubnimi politikami;

45. pričakuje ocenjevanje regionalnih programov zaščite, ki bi se moralo izvesti v letu 2009; poudarja, da mora biti razvoj takšnih programov v celoti skladen z nacionalnimi in regionalnimi akcijskimi načrti in tematskim programom o migracijah in azilu v okviru instrumenta razvojnega sodelovanja ter, bolj splošno, ne sme biti nikoli sredstvo za izogibanje odgovornosti držav članic in EU; poziva Komisijo, naj izboljša usklajenost ukrepov, ki jih glede tega izvajajo njene različne službe, da se optimizira sinergija med njimi, ter naj Parlamentu poroča o svojem ukrepanju v zvezi s tem;
46. priznava pomen krepitev sprejemnih zmogljivosti držav prvega azila in oblikovanja programa premeščanja, ki določa skupna merila in mehanizme za usklajevanje, na evropski ravni in v tesnem sodelovanju z Uradom visokega komisarja Združenih narodov za begunce;
47. zahteva tudi, da se oceni ustreznost razpoložljivih sredstev za ukrepe v zvezi s tretjimi državami (na primer zaščita znotraj regije), zlasti glede na izraženo mnenje Parlamenta, da je treba za te ukrepe zagotoviti dodatna sredstva, ne pa prerazporediti sredstva iz razvojnih skladov;
48. poziva Komisijo, naj spodbuja večje sodelovanje držav članic pri prizadevanjih za ponovno naselitev beguncev po vsem svetu;
49. z velikim zanimanjem se seznanja z zamislijo o uvedbi „postopkov varovanega vstopa“ in odločno spodbuja Komisijo, naj ustrezno preuči posebne postopke za tovrstne ukrepe in njihove praktične posledice;
50. z zanimanjem pričakuje rezultate študije o skupni obravnavi prošenj za azil izven ozemlja EU, ki jo namerava Komisija izvesti v letu 2009, in svari pred morebitnimi skušnjavami, da bi se odgovornost za sprejem prosilcev za azil in obravnavanje njihovih prošenj prenesla na tretje države ali na Urad visokega komisarja Združenih narodov za begunce;

*

* *

51. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, državam članicam, agenciji Frontex in Uradu visokega komisarja Združenih narodov za begunce.

21.1.2009

MNENJE ODBORA ZA RAZVOJ

za Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

o prihodnosti skupnega evropskega azilnega sistema
(2008/2305(INI))

Poročevalka: Danutė Budreikaitė

POBUDE

Odbor za razvoj poziva Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. ugotavlja, da je v zadnjih letih število beguncev po vsem svetu naraslo na več kot 16 milijonov; v zvezi s tem se zavzema za vzpostavitev skupnega evropskega azilnega sistema in pozdravlja načrt azilne politike, ki ga je pripravila Komisija in služi kot načrt za uresničitev skupnega evropskega azilnega sistema;
2. obžaluje, da je bil koncept instituta azila, ki je pomemben del demokracije in zaščite človekovih pravic, v zadnjih letih resno spodkopan; ponovno poudarja potrebo po polnem spoštovanju pravic in potreb prosilcev za azil ter načela nevračanja;
3. poudarja potrebo po vzpostavitvi skupnega evropskega azilnega sistema, ki bo popolnoma usklajen s cilji in dejavnostmi na področju zaščite beguncev v okviru instrumentov EU za sodelovanje z državami v razvoju (kot so Evropski razvojni sklad, instrument razvojnega sodelovanja, evropski sosedski in partnerski instrument ter evropski instrument za demokracijo in človekove pravice) ter sporazumov in partnerstev med EU in državami v razvoju (kot sta sporazum iz Cotonouja in strateško partnerstvo EU-Afrika);
4. pozdravlja namero Komisije o spremembi Direktive Sveta 2005/85/ES z dne 1. decembra 2005 o minimalnih standardih glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah¹ in poudarja zahtevo po jasnih, enotnih in razumnih časovnih okvirih, ki bi jih zagotovil skupni azilni postopek za organe, pristojne za odločanje o prošnjah za azil, da bi se tako izognili dolгим in neupravičenim čakalnim dobam, ki bi lahko imele

¹ UL L 326, 13.12.2005, str. 13.

negativne posledice za zdravje in dobro počutje prosilcev za azil; ponovno poudarja, da se mora o dodelitvi statusa begunca ali nadomestne zaščite vedno odločati na osnovi posamične ocene in nikoli le na podlagi splošne ocene (npr. na podlagi državljanstva) ali izpolnjevanja pogojev (npr. v zvezi z razmerami glede človekovih pravic v državi izvora);

5. poudarja, da bi morali organi oblasti med obdobjem čakanja upoštevati različne potrebe prosilcev za azil, ki so v bolj ranljivem položaju, kot so otroci, invalidi in ženske, ter zagotoviti potrebno infrastrukturo;
6. se strinja s stališčem Komisije, da je azil sestavni del razvojnega sodelovanja s tretjimi državami in ne orodje za obvladovanje kriz; ponovno poudarja, da lahko razvojno sodelovanje, zlasti preprečevanje kriz, spremljanje človekovih pravic, preoblikovanje konfliktov in vzpostavljanje miru, služi kot sredstvo za preprečevanje razseljevanja; zato poudarja, da mora biti skupni evropski azilni sistem v tesni povezavi z evropskimi razvojnimi in humanitarnimi politikami;
7. pričakuje oceno regionalnih programov zaščite, ki bi se morala izvesti v letu 2009; poudarja, da mora biti razvoj takih programov popolnoma usklajen z nacionalnimi in regionalnimi akcijskimi načrti in tematskim programom o migracijah in azilu v okviru instrumenta razvojnega sodelovanja ter, bolj splošno, ne sme biti nikoli sredstvo za odpravo odgovornosti držav članic in EU;
8. poziva Komisijo k spodbujanju večjega sodelovanja držav članic pri prizadevanjih za ponovno naselitev beguncev po vsem svetu;
9. pozdravlja dejstvo, da Komisija priznava potrebo po zagotavljanju povezanosti z drugimi politikami, ki vplivajo na mednarodno zaščito; zato poziva Komisijo, da podpre in sproži pobude za pregled in prilagoditev vseh politik in postopkov za upravljanje meja, kot sta Evropska agencija za upravljanje in operativno sodelovanje na zunanjih mejah držav članic (FRONTEX) in Evropski sistem za nadzorovanje meja (EUROSUR), da se beguncem zagotovi dostop do zaščite v EU in se na zunanjih mejah EU doseže polno spoštovanje načela nevračanja. poleg tega poudarja, da je dolžnost nudenja pomoči, kakor je zapisana v Konvenciji Združenih narodov o mednarodnem pomorskem pravu (UNCLOS), pravno zavezujoča za države članice, EU in FRONTEX.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	21.1.2009
Izid končnega glasovanja	+: 27 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Margrete Auken, Thijs Berman, Josep Borrell Fontelles, Danutė Budreikaitė, Marie-Arlette Carlotti, Thierry Cornillet, Corina Crețu, Koenraad Dillen, Beniamino Donnici, Fernando Fernández Martín, Juan Fraile Cantón, Alain Hutchinson, Filip Kaczmarek, Maria Martens, Luisa Morgantini, José Ribeiro e Castro, Toomas Savi, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Feleknas Uca, Anna Záborská, Mauro Zani
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Maria Berger, Raymond Langendries, Miguel Angel Martínez Martínez, Manolis Mavrommatis, Anne Van Lancker

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	10.2.2009
Izid končnega glasovanja	+: 44 -: 1 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Alexander Alvaro, Catherine Boursier, Emine Bozkurt, Philip Bradbourn, Mihael Brejc, Kathalijne Maria Buitenweg, Maddalena Calia, Michael Cashman, Giusto Catania, Carlos Coelho, Panayiotis Demetriou, Gérard Deprez, Armando França, Urszula Gacek, Patrick Gaubert, Jeanine Hennis-Plasschaert, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Stavros Lambrinidis, Henrik Lax, Roselyne Lefrançois, Baroness Sarah Ludford, Claude Moraes, Javier Moreno Sánchez, Sebastiano Sanzarello, Csaba Sógor, Vladimir Urutchev, Ioannis Varvitsiotis, Renate Weber, Tatjana Ždanoka
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Edit Bauer, Simon Busuttil, Marco Cappato, Charlotte Cederschiöld, Elisabetta Gardini, Genowefa Grabowska, Sophia in 't Veld, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jean Lambert, Marian-Jean Marinescu, Antonio Masip Hidalgo, Bill Newton Dunn, Hubert Pirker, Eva-Britt Svensson, Rainer Wieland
Namestniki (člen 178(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Gabriele Zimmer